

Samen voor
de toekomst
van Heemstede

Coalitieakkoord 2022-2026

Samen voor de toekomst van Heemstede

Daadkrachtig, sociaal, verantwoordelijk en toegankelijk

Coalitieakkoord 2022-2026

Inhoud

Inleiding	3
Hoofdstuk 1. Klimaat & Energie	5
Klimaatopgaven	5
1. Energietransitie	5
2. Afval	5
3. Klimaatadaptatie	6
4. Ecologie	6
5. Duurzame mobiliteit	6
Hoofdstuk 2. Bestuur & Economie	7
Lokale democratie	7
Communicatie & verantwoordelijkheid	7
Regionale samenwerking	7
Lokale economie	7
Veilig winkelen en veilig verkeer in de winkelstraten	7
Financiën	7
Hoofdstuk 3. Ruimtelijke Ordening	8
Wonen in Heemstede	8
Manpadslaangebied	8
Veilig Verkeer & Mobiliteit	9
Regionale mobiliteit	9
Groen & Erfgoed	9
Hoofdstuk 4. Sociaal Domein	10
A. Zorg & Welzijn	10
Zorg op maat en dichtbij	10
Sport	10
Kunst & Cultuur	10
Bestemmingsreserve sociaal domein	10
B. Werk & Inkomen	11
Meer werk in minimabeleid	11
Inburgering statushouders en vluchtelingen	11
Hoofdstuk 5. Jeugd	12
Heemsteeds Jeugdakkoord	12
Herijking Jeugdprevetie-akkoord	12
Huisvesting Primair Onderwijs	12

Inleiding

Voor u ligt het coalitieakkoord van de Heemstedse VVD, D66, CDA en PvdA. De komende vier jaar zetten wij ons in voor ons prachtige dorp. Dit doen wij samen met de raad, met de inwoners van Heemstede, de ondernemers, vrijwilligers en met jong en oud. Heemstede is een prachtig dorp; een groene oase dicht bij de zee, met goed onderwijs, enorm betrokken inwoners, unieke ondernemingen en actieve ondernemers, een rijk verenigingsleven en prachtig erfgoed. Deze omgeving biedt voor heel veel inwoners goede kansen om veilig op te groeien, goed te leven en te ondernemen en actief en gezond van de tijd na het werkzame leven te genieten. We weten en waarderen wat we hebben maar staan samen voor significante opgaven en uitdagingen.

De uitdagingen

We realiseren ons terdege hoe belangrijk het is om sneller de klimaatopgave te volbrengen. De oorlog in Oekraïne overviel iedereen. Door diezelfde oorlog stijgen de gasprijzen en het gastekort harder dan verwacht waardoor de urgentie van de energietransitie alleen maar toeneemt. Momenteel huisvesten we gevluchte Oekraïners op de Kerklaan. We richten meer opvangplekken in om vluchtelingen een veilig onderkomen te kunnen bieden. Tegelijkertijd hebben we echt te weinig woningen en stijgen de kosten van levensmiddelen en materialen hard.

De toekomst staat daarom onder druk. Onze inwoners en ondernemers en ook de gemeentelijke organisatie werken nog steeds in de nasleep van de Coronacrisis; de financiële gevolgen zijn nog steeds aanzienlijk. De jongeren hebben het door de lockdowns en thuisonderwijs sociaal-emotioneel bijzonder zwaar gehad. Juist de stem van jongeren horen we te weinig. Daarom gaan we op verschillende manieren structureel met onze jeugd in gesprek om hen en hun visie te betrekken in de keuzes voor Heemstede.

Samen keuzes maken

Want de toekomst van Heemstede richten we samen in. Hiervoor zoeken we voortdurend de dialoog met betrokkenen. Daarom hebben we gekozen voor een coalitieakkoord op hoofdlijnen. Hierin staat een aantal ambities op belangrijke onderwerpen als stip op de horizon. Daar waar nodig hebben we richtinggevende stappen toegevoegd. Niet alle punten zijn dichtgetimmerd; we nodigen alle partijen, onze inwoners, ondernemers en organisaties uit om actief hun inbreng te leveren in de komende vier jaar.

Besturen doen we samen en samen versterken we de lokale democratie. We zorgen ervoor dat Heemstedenaren zoveel mogelijk kunnen meepraten en meebeslissen op de relevante onderwerpen. Ook communiceren we helder en direct met inwoners. We dragen zorg voor het politieke proces en debat: met respect, integer en in goed overleg met elkaar.

We kiezen voor een integrale aanpak. We brengen verschillende beleidsdoelstellingen en ambities samen bij het vaststellen van doelstellingen en in de ontwerp- en realisatiefases. Een voorbeeld hiervan is het Jeugdakkoord. Ook bij de inrichting van de openbare ruimte overleggen we bij de projectdoelstellingen goed hoe we onderdelen zoals klimaat en energie, ecologie en groen, mobiliteit, veiligheid, sociale- en cultuurhistorische-, kunnen samenbrengen.

We zorgen voor elkaar

Nu de economie onder druk staat stijgt het risico dat inwoners die het financieel al moeilijk hadden, de gevolgen harder ervaren. We zorgen ervoor dat zoveel mogelijk mensen kunnen profiteren van de kansen die Heemstede kan bieden. We koesteren en ontwikkelen onze diversiteit als fundament van onze lokale identiteit waarmee onze gemeenschap zichzelf versterkt. We accepteren niet dat inwoners door fysieke of sociale belemmeringen niet aan onze samenleving kunnen meedoen.

We zorgen goed voor onze groeiende groep ouderen en hun mantelzorgers. We ondersteunen, waar mogelijk, scholen in hun taak om onze kinderen en jongeren de juiste kennis en vaardigheden mee te geven zodat zij tot weerbare en empathische burgers op kunnen groeien. We verwelkomen en begeleiden vluchtelingen en statushouders. We gaan laaggeletterdheid tegen en gaan uitdagingen rondom dementie aan. We werken samen met de Werkgroep Toegankelijkheid en de andere werken klankbordgroepen. We zijn een actieve partner voor onze maatschappelijke organisaties.

Veilig wonen, werken en leven

Sinds de afgelopen corona-pandemie werken we meer thuis en brengen we steeds meer tijd door in en rondom onze huizen en nabije natuur. We creëren samen met onze ondernemers, verenigingen en organisaties zoveel mogelijk kansen om te werken, duurzaam te wonen, te ondernemen. Om de woningnood het hoofd te bieden zorgen we voor zoveel mogelijk woonopties voor alle doelgroepen. Sporten is belangrijk voor onze gezondheid en voor onze gezamenlijke zin en we behouden onze hoogwaardige sportfaciliteiten.

We koesteren de Heemstedse natuur en wateren en de mogelijkheid tot recreatie. We gaan verantwoord om met erfgoed en steunen onze lokale cultuurmogelijkheden. Om te werken en te leven en elkaar veilig te bereiken zorgen we voor goede wegen, veilige fietspaden en toegankelijke stoepen. We borgen de beschikbaarheid van brandweer. We blijven een zelfstandige gemeente en koesteren onze samenwerking in de regio.

Nieuwe taken

In de afgelopen jaren heeft de gemeente er veel taken bij gekregen. Onder andere de jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning, de nieuwe inburgeringswet en omgevingswet vragen om veel ontwikkeling vanuit de gemeente. We werken in de regionale energiestrategie aan de klimaatomslog in en voor Heemstede. De benodigde energie-aanpassingen vragen een flinke investering in onze huizen; maar ook onze gewoonten zijn lastig te veranderen. En terwijl we werken aan oplossingen komen er nieuwe uitdagingen bij, zoals mogelijke beperkingen in bouw-mogelijkheden als gevolg van strengere stikstofnormen of door schaarste in bouwmaterialen. Deze taken komen bovenop de reguliere gemeentelijke dienstverlening en verhogen de verplichtingen en uitdagingen voor de komende jaren. De organisatievraagstukken en bijbehorende financiële gevolgen zijn groot. Onze gemeentelijke organisatie groeit meer en meer van een beheer- naar een ontwikkelorganisatie om de continue overheveling van taken van het Rijk naar gemeenten in te passen en uit te voeren.

Aan bovenstaande opgaven en doelstellingen bieden we als college samen met de raad de komende periode daadkrachtig het hoofd. Samen nemen we onze verantwoordelijkheid om de dienstverlening hoog te houden én om aan de ontwikkeling en invoering van nieuwe en aanvullende gemeentelijke taken te realiseren. Momenteel beschikken we over keuzemogelijkheden dankzij een gunstige financiële meerjarenpositie. Toch mogen we verwachten dat onze inkomsten uit het gemeentefonds, een belangrijke financiële pijler van de gemeente, gaan dalen. Een robuust financieel beleid is leidend, waarbij we zo lang als het kan de lasten voor onze inwoners niet verzwaren.

Toegankelijk college

Als college zijn we bereikbaar en toegankelijk voor onze inwoners en lokale organisaties. We zorgen ervoor dat we dicht bij alle Heemstedenaren en onze partners staan. We gaan maandelijks de wijken in en organiseren spreekuren op wisselende locaties. Als actieve partner zijn wethouders per mail en telefonisch bereikbaar voor inwoners, organisaties, ondernemingen en verenigingen. In Heemstede laten we zien wat het lokale bestuur voor onze inwoners kan doen. Dat doen we met respect voor elkaar en voor de toekomst van ons inclusieve dorp.

We monitoren transparant onze voortgang, luisteren en verdiepen ons in elkaars standpunten en sturen bij waar nodig. Zo nodig met lef. Halverwege deze collegeperiode legt het College verantwoording af over resultaten in een tussentijdse evaluatie. Deze resultaten zijn waar mogelijk geduid met een tijdslijn en te herkennen aan het blokje:

- Wij hebben er vertrouwen in om samen de komende jaren de juiste keuzes voor de toekomst van Heemstede maken. We gaan enthousiast aan de slag.

Heemstedse VVD

John Wulfers

D66

Antoine Rocourt

CDA

Oscar Boeder

PvdA

Romée Pameijer

Gemeente Heemstede 2022-2026

Hoofdstuk 1.

Klimaat & Energie

Klimaatopgaven

We doen er lokaal zoveel mogelijk aan om de klimaatopgave te volbrengen. Hiervoor zijn ingrijpende aanpassingen in onze energievoorziening, ruimtelijke omgeving en in zeker ons gedrag nodig. We kunnen en moeten veel meer doen. In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid staan de doelstellingen beschreven waarmee we kunnen voldoen aan regionale, nationale en internationale doelstellingen.

Voor het waarmaken van de routekaart en behalen van onze ambities is inzet van extra capaciteit noodzakelijk. Deze ambities zijn:

- De gemeente Heemstede is in 2050 klimaatneutraal conform het landelijk Klimaatakkoord.
- Heemstede is circulair in 2050.
- Behoud van biologische diversiteit, duurzaam gebruik en de bescherming van waardevolle cultuurlandschappen.
- Heemstede is in 2050 klimaatbestendig en water-robuust.
- Duurzame mobiliteit draagt bij aan een klimaatneutraal Heemstede in 2040.

Naast het uitvoeren van de routekaart duurzaamheid investeren we in aanvullende projecten.

1 Energietransitie

We zijn waar mogelijk een voorbeeld voor andere gemeenten, door projecten op te zetten ten behoeve van de energietransitie. Dit doen we omdat onze fossiele brandstoffen eindig zijn en we de uitstoot van CO₂ willen tegenaan. Hiertoe:

- voeren we de Transitievisie Warmte uit;
- verenigen we de RES (Regionale Energie Strategie) doelstellingen met de mogelijkheden die we in Heemstede hebben.

De eerste noodzakelijke stap in energiebesparing en –transitie is isolatie van al ons vastgoed en onze woningen, zowel het gemeentelijk vastgoed als huur- en koopwoningen. De stijgende energiekosten maken de urgentie groter. Hiertoe

- spreken we met woningcorporaties af om (sociale) huurwoningen minimaal naar een energielabel C te brengen;
- stimuleren en ondersteunen we huiseigenaren in het isoleren van hun woningen en panden.

Om onze inwoners in de kritieke fase van keuze én uitvoering van energie-aanpassingen te ondersteunen

- ontwikkelen we een ‘factsheet woningverduurzaming’ die inwoners inzicht geeft in de (gemiddelde) kosten en bewustwording van de energieopbrengsten van woningisolatie- en verduurzaming;
- breiden we het aantal energiecoaches en ook hun werkzaamheden uit.

2 Afval

In een circulaire economie is afval een grondstof. Momenteel produceren we in Heemstede te veel restafval dat geen grondstof wordt. We werken toe naar afvalwerking waarbinnen de stroom restafval zo klein mogelijk is en de kwalitatief hoogwaardige grondstofstromen zo groot mogelijk is. Dit kan via bron- of nascheiding, of een combinatie daarvan, gerealiseerd worden.

De keuze voor bron- of nascheiding bepaalt grotendeels hoe en waar we ons afval gaan inzamelen. Daarmee heeft die keuze impact op ieder huishouden en ook gevolgen voor buurten en wijken. Ook in Heemstede zullen we een besluit moeten nemen en de uitvoering ter hand moeten nemen. Omdat het al onze inwoners aangaat betrekken we hen er zoveel mogelijk bij. Hiertoe

- geven we in 2022 een actuele stand van zaken over bron -en nascheiding, omdat dit een belangrijke keuze is voor afvalverwerking;
- verschaffen we inzicht in de balans tussen duurzame en (kosten)efficiënte oplossingen en serviceniveaus;
- informeren en raadplegen we de inwoners breed;
- nemen we in 2023 een besluit.

3 Klimaatadaptatie

De gemeenten Bloemendaal en Heemstede hebben gezamenlijk stresstesten uitgevoerd om te zien of we voldoende voorbereid zijn op hitte, droogte, wateroverlast en overstromingen. Op basis daarvan is een klimaatadaptatiestrategie afgesproken en die voeren we uit. Hiertoe

- werken we de klimaatadaptatiestrategie uit op wijkniveau;
- werken we met energiecoaches en klimaatambassadeurs om elkaar te informeren over klimaat-aanpassingen in tuinen, straten en wijken;
- integreren we klimaatadaptatie binnen de verschillende disciplines zoals groenbeheer, mobiliteit en parkeren, (regen)watermanagement en voorzieningen beheer (denk aan rioolonderhoud)..

4 Ecologie

We behouden en continueren de nota ecologie en zetten in op ecologisch groenbeheer. Ook hier

- integreren we waar mogelijk, de verschillende ruimtelijke functies en doelen zoals, maatschappelijke en sociale functies van ruimte en groen (klimaatadaptatie, maatschappelijke functies, sport etc.);
- werken we met (vrijwilligers)organisaties die deze inzet borgen.

5 Duurzame mobiliteit

Een groene gemeente vraagt om groen rijden. Het is een stap in de duurzaamheidsambities van Heemstede.

Een laadpaal in de straat of in de buurt vormt een voorwaarde voor veel inwoners om elektrisch te gaan rijden. Uit de prognose 'MRA elektrisch' blijkt dat in de gemeente Heemstede behoefte is aan 600 publieke laadpalen aan het einde van 2030. Hiertoe

- schroeven we onze ambitie op van 175 laadpalen tegen eind 2025 ('Visie publieke laadpalen structuur 2021-2025), naar 300.

Bestemmingsreserve klimaat

We zetten de Eneco-gelden primair in op klimaat en energie. We hanteren hierbij een duurzaam financieel bestemmingscriterium; de bestedingen zijn voor het invullen van de klimaatopgaven en genereren klimaatwinst gedurende meerdere generaties voor wijken, buurten of groepen Heemstedenaren.

Een deel van deze gelden gebruiken we voor de ambities van dit coalitieakkoord zoals hierboven beschreven. We vragen inwoners mee te denken over innovatieve toepassingen in de energiesector en/of stimuleren van energie aanpassingen van bestaande woningen. Voorbeelden hiervan zijn overdekte gemeenschappelijke parkeerplaatsen die energie genereren voor de wijk.

Hoofdstuk 2.

Bestuur & Economie

Lokale democratie

We zorgen dat zoveel mogelijk Heemstedenaren kunnen meepraten en meebeslissen waar het kan. We zijn bereikbaar voor de inwoners en handelen transparant. Belangrijke besluiten nemen we samen met inwoners en we beredeneren per besluit de vorm die daar het meeste recht aan doet. Uitgangspunt is dat we inwoners zo vroeg mogelijk betrekken, het liefst vooraf.

We voeren de actiepunten uit de Quick Scan Lokale Democratie uit. Dit zijn de volgende punten: we spreken gewone mensentaal, we weten wat er speelt, we beantwoorden tijdig vragen, iedereen doet mee, inwoners brengen makkelijk een initiatief of idee in, we verbeteren de besluitvorming, we zorgen dat inwoners het gemeentebestuur kennen en ten slotte; we communiceren helder. Hiertoe

- communiceren we een duidelijk en gestructureerd meedenk en -beslis afwegingskader;
- experimenteren we voor het einde van 2023 met nieuwe vormen van lokale democratie;
- besluiten we samen welke hiervan we gaan inzetten per doelgroep;
- onderzoeken we met inwoners verschillende vormen bijvoorbeeld wijkraden of burger(be)raad;
- continueren we na 2023 het jaarlijkse initiatievenbudget voor inwoners.

Inclusieve samenleving

In Heemstede mag je zijn wie je bent en wilt en kan iedereen die dat wil meedoen aan lokale democratie, werk, onderwijs, sport en cultuur. We zetten ons in voor statushouders en vluchtelingen en laaggeletterden, mensen met dementie of andere fysieke en/of mentale uitdagingen. Voorzieningen en straten zijn toegankelijk voor iedereen en we signaleren actief naar elkaar waar obstakels zijn. Hiertoe

- werken we actief met werk- en klankbordgroepen waaronder de Werkgroep Toegankelijkheid;
- evalueren en continueren we de routekaart Regenbooggemeente samen met inwoners en dragen waar mogelijk initiatief en uitvoering over.

Communicatie & verantwoordelijkheid

We monitoren onze voortgang, communiceren en opereren transparant en sturen bij indien nodig. Zo nodig met lef. Hiertoe

- monitoren en evalueren we onze voortgang; halverwege deze collegeperiode bieden we een tussentijdse evaluatie aan de Raad aan;
- experimenteert het college met een maandelijks spreekuur op wisselende locaties in Heemstede;
- is het college goed bereikbaar per e-mail en zetten we een pilot 'telefonische bereikbaarheid van de wethouders' op;

- schrijven en sturen we Raadsinformatiebrieven (ipv Collegeberichten) met gespecificeerde en gestructureerde informatie.

Regionale samenwerking

Heemstede is en blijft een sterke en onafhankelijke gemeente. Dat kan doordat we uitstekende samenwerkingsverbanden hebben met onze omliggende regionale gemeenten. Deze samenwerkingsverbanden koesteren we want hierin borgen we grotendeels onze hoogwaardige dienstverlening. Hiertoe

- zoeken we met buurt- en regiogemeenten voortdurend naar nieuwe vormen om de regio Zuid-Kennemerland sterker te maken;
- blijven we actief in de Metropoolregio Amsterdam en monitoren we onze positie en rol.

Lokale economie

In Heemstede wonen en werken veel ondernemers. Er zijn verschillende winkelgebieden, die ieder hun eigen functie hebben in de wijk of zelfs regionaal. Om een aantrekkelijk ondernemersklimaat te behouden, blijven wij met hen in dialoog om te komen tot een aantrekkelijk winkel aanbod met openbaar toegankelijke detailhandel, met een gevarieerd en breed aanbod. De opgestelde bedrijven-investeringszone (BIZ) zal bijdrage om Heemstede aantrekkelijk en economisch sterker te maken.

Veilig winkelen en veilig verkeer in de winkelstraten

Onze winkelgebieden floreren als lokale en regionale economische trekkers. We werken met de diverse belanghebbenden aan de verkeersveiligheid, overzichtelijkheid en toegankelijkheid voor alle verkeersdeelnemers. Hiertoe

- onderzoeken we de mogelijkheden van een drop-off punt/ distributie hub voor pakketbezorging met name op de Binnenweg
- ontwikkelen we het parkeerbeleid samen met stakeholders;
- implementeren we veiligheidsmaatregelen voor de Binnenweg uit onderzoek dat nu uitstaat
- markeren we duidelijker parkeerplaatsen aan de Binnenweg.

Financiën

Gezonde gemeentefinanciën zijn en blijven een noodzakelijke voorwaarde om op korte en lange termijn adequaat invulling te kunnen geven aan de uitvoering van de gemeentelijke taken. Een sluitende begroting in baten en lasten en een solide financiële positie zijn daarom vereisten. Structurele lasten kunnen niet gefinancierd worden met incidentele baten. Dit college zet in op een duurzame financiële situatie, waarbij de gemeentelijke belastingen voor inwoners zo lang mogelijk zo laag mogelijk blijven.

Hoofdstuk 3.

Ruimtelijke Ordening

Wonen in Heemstede

De bevolking van Nederland groeit en we hebben te weinig passende woningen. Een fijne woning is een belangrijk onderdeel om mee te kunnen doen in de samenleving. Daarnaast veranderen woonwensen en huishoudens. Daarom hebben we ook in Heemstede meer woonruimte nodig. Het vinden van woonruimte voor alle doelgroepen en voor doorstroming van Heemstedenaren blijft daarom de komende jaren een grote uitdaging. Toch zetten we ons er zoveel mogelijk voor in dat inwoners uit alle doelgroepen in Heemstede kunnen (blijven) wonen, ongeacht leeftijd, beroep of portemonnee.

De huidige woonopgave voor Heemstede, zoals afgesproken met de landelijke overheid en partners in de regio, loopt door tot 2030. We liggen op koers om alle afspraken na te komen. Toch verwachten we dat de regionale en daarmee de lokale woonopgave, gaat stijgen. In dat geval willen wij hier binnen Heemstede loyaal invulling aan geven. Daarbij gaan we creatief en met lef, met de ruimte en plannen om. Ook blijven we structureel met buurgemeenten aan regionale woonoplossingen werken.

Mogelijke woningbouw

Om te voldoen aan de huidige of verwachte stijgende woonopgave komen er in Heemstede woningen bij. Voor middelgrote nieuwbouwprojecten zijn er nog enkele plekken beschikbaar zoals het Manpadslaangebied en het Havenkwartier. Op deze locaties kijken wij positief naar de ontwikkeling van woningen. Op het terrein van de voormalige waterzuiveringsinstallatie onderzoeken we woonmogelijkheden.

We werken toe naar de realisatie van meer betaalbare woningen voor doelgroepen zoals starters, ouderen, ouderen met zorgbehoefte en woningzoekenden met maatschappelijke beroepen die economisch of sociaal gebonden zijn aan Heemstede. Hiertoe

- borgen we waar we kunnen bij nieuwbouwprojecten de bouw van 30% sociale huurwoningen en 20% woningen in het betaalbare middensegment binnen het totaal van projecten;
- buigen we daar waar nodig bestaande kaders bij en gaan creatiever en met durf de woonopgave aan;
- stimuleren we creatieve woonoplossingen waarvoor ook hogere bebouwing tot de mogelijkheden behoort.

Te allen tijde houden we de leefbaarheid en verkeersafwikkeling goed in de gaten. Zo maken we optimaal gebruik van onze ruimte om samen in Heemstede te wonen.

Manpadslaangebied

Het Manpadslaangebied is veel en (te) lang besproken. We realiseren de komende vier jaar een ontknoping langs de volgende uitgangspunten:

- Voor eind 2023 maken de gemeente en de initiatiefnemers ontwikkelafspraken voor woningen op het Manpadslaangebied;
- Het maximale bebouwd gebied blijft onder de 20.000 m²; het oppervlakte van de af te breken tuinbouwkassen;
- We creëren een Natuurpark Manpad met een maximaal oppervlak en dat een (groene)verbinding met het Groenendaalse Bos vormt;
- We bouwen ook voor doelgroepen en woningen zijn te gast in het groen;
- De volkstuinten blijven op hun huidige plek;
- Het karakter van de Manpadslaan blijft behouden; de toegang tot de bebouwing komt via de Herenweg.

Woningmarkt

We bevorderen zoveel mogelijk doorstroming. Hiervoor werken we met woningcorporaties en met inwoners en/of particulieren. Deze nieuwe ruimtelijke ambities vragen om andere kaders. Hiertoe

- stimuleren we woningcorporaties om sociale woningen niet te verkopen maar deze te verbouwen naar levensbestendige woonunits geschikt voor ouderen of startende huurders.

Met inwoners en/of particuliere ontwikkelaars

- communiceren we over de mogelijkheden voor het splitsen en creatiever indelen van woningen of bedrijfspanden;
- onderzoeken en stimuleren we de inbreiding van kleinere en creatieve woon/werkprojecten.

We passen beleidskaders aan en

- voeren een anti-speculatiebeding en zelfbewoningsplicht voor woningen met aankoopwaarde tot bijvoorbeeld aan de Nationale Hypotheekgrens, zodat woningen worden gebruikt om in te wonen;
- herzien parkeernormen naar veranderende woon- en mobiliteitswensen.

Veilig Verkeer & Mobiliteit

Na de stilte in de corona tijd realiseren we ons meer en meer hoe zwaar het verkeer op de leefbaarheid in Heemstede drukt. Hierdoor veranderden onze prioriteiten en perspectieven op veilig verkeer in de straat en in de buurt. Elektrisch rijden en fietsen veranderen ook de wijze waarop we ons verplaatsen. Naast oplossingen brengen deze nieuwe vervoersmodaliteiten ook nieuwe risico's met zich mee. Met name voor kwetsbare weggebruikers. Voor een veilige weginrichting gaan we daarom per definitie uit van de bewegingen en veiligheid van kwetsbare weggebruikers. Hiertoe:

- geven we uitvoering aan het wegcategoryeringsplan met de invoering van de 30 km/u als maximumsnelheid binnen de bebouwde kom en op enkele doorgaande wegen;
- lopen we als gemeente voorop in de adoptie en ontwikkeling van nieuwe regels voor 'het nieuwe 30'; deze 'GOW-30km' (GebiedsOntsluitende Wegen); een combinatie van bestaande verkeersregels van erftoegangswegen (30-km) en gebiedsontsluitingswegen (50-km);
- presenteren we halverwege de bestuursperiode een plan om hoofdroutes van Heemstede veiliger te maken, met de nadruk op fietsverkeer en oversteekplaatsen;
- onderzoeken we of en hoe we kunnen voldoen aan de geluidsnorm, bijvoorbeeld door middel van fluisterasfalt; bij dit onderzoek betrekken we in ieder geval de Glipperdreef, Heemstedse Dreef en de Herenweg;
- zetten we in op het terugdringen van doorgaand (vracht)verkeer;
- maken we meer gebruik van rotondes om de doorstroming te bevorderen.

Regionale mobiliteit

Heemstede ligt centraal tussen buurgemeenten waardoor het overgrote deel van ons verkeer doorgaand is. Daarnaast neemt binnenkort het verkeer aan de grenzen van de Haarlemmermeer en Haarlem toe door de oplevering van nieuwbouwprojecten. Heemstede is onmisbaar voor de realisatie van de bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland. Hiertoe

- stellen we ons zeer actief op in het regionale overleg met als doel het realiseren van onze ambities;
- monitoren we de verkeerstoename voor Heemstede door woningbouw aan de grenzen;
- lobbyen we actief voor hoogwaardig regionale openbaar vervoer;
- zetten we ons regionaal actief in voor een (vrachtverkeer) verbinding tussen Schalkwijk en de Driemerenweg.

Groen & Erfgoed

Ons (historisch) groen en de landgoederen zijn kernkwaliteiten van Heemstede en definiëren onze identiteit in de regio. We zijn omgeven door bijzondere wateren met duurzame recreatiemogelijkheden. De regio kan genieten van ons groene en blauwe kapitaal. We koesteren historische gebouwen en buitenplaatsen als waardevol cultuurhistorisch erfgoed. Het groen en erfgoed van Heemstede is onderdeel van onze lokale identiteit en ons dierbaar. We willen de karakteristieke elementen van ons dorp behouden. Hiertoe

- vervangen we iedere boom zoveel mogelijk op dezelfde plek en werken we intensief aan ons groen, groenbeheer en ecologische diversiteit.
- overleggen we met experts, inwoners en betrokkenen hoe we in de nieuwe 'Verordening Erfgoed' voorzien in het aanwijzen en beschermen van historische en markante dorps- of stadsgezichten. Dit voeren we door in de nieuwe omgevingsvisie.

Hoofdstuk 4.

Sociaal Domein

De sociale basis in Heemstede is goed en dit blijft de ondergrens. We onderscheiden binnen het sociaal domein 'zorg & welzijn' en 'werk & inkomen'.

A. Zorg & Welzijn

Zorg op maat en dichtbij

Kwaliteit en bereikbaarheid van zorg en ondersteuning zijn de basisprincipes van ons sociaal domein. Iedereen krijgt de zorg en ondersteuning waar hij/zij recht op heeft, binnen de wettelijke kaders en conform de regionaal vastgestelde uitgangspunten van de regiovisie. Daarbij zijn keuzes op basis van kwaliteit en toegankelijkheid, bereikbare zorgaanbieders in de buurt of nabije omgeving belangrijker dan de kostenafweging. In het aanbestedingstraject voor de jeugdzorg staat keuzevrijheid van ouders en hun kinderen bij enkelvoudige zorg voorop. Om de uitvoerbaarheid van die keuzevrijheid te kunnen waarborgen is een kleinere administratieve last voor de gemeente een randvoorwaarde. Hiertoe

- zoeken we samen met enkelvoudige jeugdzorgverleners naar inrichtingsvormen zoals een vereniging of coöperaties van zorgaanbieders;
- ronden we het aanbestedingstraject jeugdzorg af en realiseren we keuzevrijheid en uitvoerbare administratieve lasten.

De aanbesteding van de meervoudige zorg vindt regionaal plaats. Ook hier werken we integraal waarbij we de uitgangspunten zorg op maat, zorg dicht bij huis en zorg op tijd verenigen. Dat betekent duidelijke regie en geen maandenlange wachtlijsten. Beschermd wonen en maatschappelijke opvang zijn nu taken van de gemeente. Hiertoe

- pakken wij met de regio beschermd wonen en maatschappelijke opvang op;
- hebben we aandacht voor beschermd wonen en opvang voor jongeren tot 23 jaar.

WMO

Via de wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) biedt de gemeente zorg op maat bij inwoners thuis. Aanbieders van thuiszorg worden zoveel mogelijk in de directe omgeving van Heemstede gecontracteerd. Kwaliteitseisen zijn hierbij leidend, niet slechts de prijs. Inzet is: zorg op maat voor een ieder die dat nodig heeft. Hierbij vormt de krapte op de arbeidsmarkt een risico. De sociaal makelaars van WIJ Heemstede spelen een belangrijke rol bij het signaleren in de wijk. Mantelzorgers nemen veel zorg op zich in en rond het huis. We ondersteunen beiden in deze taak. Ook bieden thuiszorgverleners zorg op maat.

Sport

Sport speelt een belangrijke rol in het sociale leven van veel Heemstedenaren en het is een belangrijk middel om jongeren weerbaar en gezond te houden. Sport houdt iedereen fit en betrokken en het brengt gezelligheid. De vele sportverenigingen in Heemstede spelen hierbij een belangrijke rol. Dat koesteren we en daarom zijn we een actieve partner van onze verenigingen. Ons sportcomplex blijft een belangrijke sport- en ontmoetingsplek voor jong en oud. Dit borgen we en hiertoe

- behouden we het sportcomplex op basis van duurzame investeringen;
- starten we het aanbestedingstraject sportcomplex (per juli 2024 stoppen de huidige overeenkomsten);
- hebben we in het meerjarenplan een keuze gemaakt tussen renovatie en nieuwbouw van sporthal en zwembad.

Kunst & Cultuur

Heemstede bezit een aantal bijzondere en lokale podia voor cultuurbeleving en ook aanbod voor kunst en muzikale ontwikkeling. Ook Plein 1 heeft een divers maatschappelijk-cultureel aanbod. Cultuurbeleving verbindt en zet ons aan tot nadenken over gisteren en vandaag. Werken aan onze creativiteit en kunstontwikkeling dragen bij aan zelfexpressie en zelfvertrouwen. Werken met nieuwe maakprocessen bereidt niet alleen kinderen voor om oplossingen te ontwikkelen voor de uitdagingen van vandaag en morgen. Daarom zijn kunstproject onderwijs en muziek (leren) maken kernen van duurzaam onderwijs en van een duurzame en innoverende gemeenschap. Hiertoe

- continueren we de huidige cultuurbudgetten en evalueren het huidige cultuuraanbod en -onderwijs met belanghebbenden zoals podia, stichtingen en scholen.

Bestemmingsreserve sociaal domein

Landelijk stijgen de kosten voor de WMO en Jeugdzorg gestaag. De laatste jaren wisten we de stijging met gunstige incidentele middelen af te dekken. We gebruikten hiervoor de coronasteun en de opbrengsten van de Eneco aandelen. Ook ontvingen we tijdelijke Jeugdzorg steun. De verwachting is dat het Rijk niet structureel extra zal bijdragen in de komende jaren. Om in de toekomst voldoende voorbereid te zijn op de stijgende kosten verhogen we bij de bepaling van het budget Sociaal Domein benodigde middelen WMO en Jeugdzorg in lijn met de verwachte stijgende kosten. Indien nodig verhogen wij de openeinde regeling van 10% naar 15%. Zo nodig wordt deze ten laste gelegd van de algemene reserve.

B. Werk & Inkomen

Meer werk in minimabeleid

We breiden de ambitie van de motie "Meer maatwerk in minimabeleid" uit en verhogen de ondergrens van het minimabeleid in de volle breedte.

Belangrijk aandachtspunt blijven de groepen "onbewust niet-gebruikers" en "bewust niet-gebruikers" van ons minima-beleid. Ook voor hen staat de regeling open en zij worden nadrukkelijk uitgenodigd deel te nemen. Het minimabeleid wordt hier bedoeld in de breedste zin. Hiertoe:

- breiden we definitie van de groep minima uit van 120% naar 130%;
- brengen we financiële consequenties in kaart met een voorstel tot uitbreiding aan de Raad.

Inburgering statushouders en vluchtelingen

Meerdere oorlogen en politieke instabiliteit leiden er wereldwijd toe dat vluchtelingenstromen toenemen. Ook in Heemstede zetten we ons in om veilige opvanglocaties voor vluchtelingen en woonplekken voor statushouders met een verblijfsvergunning te creëren. Vluchtelingen verdienen een volwaardige plek in onze gemeenschap. Dat betekent dat we hen ondersteunen en stimuleren in het leren van de taal, het zoeken naar een baan of om als vrijwilliger aan de slag te gaan. Om vluchtelingen en statushouders bij hun inburgering te ondersteunen, werkt de gemeente samen met diverse maatschappelijke organisaties.

Per 1 januari 2022 is de nieuwe Wet Inburgering in werking getreden. Hierdoor is de gemeente nu volledig verantwoordelijk voor de inburgering. Daarom gaan we veel meer doen om de inburgering van statushouders en vluchtelingen goed te laten verlopen. Naast de invulling van de wet breiden we onze inzet uit. Hiertoe

- voeren we een pilotprogramma 'Veranderopgave Inburgering' in dat succesvol is in andere gemeenten.

Hoofdstuk 5.

Jeugd

Heemsteeds Jeugdakkoord

Kinderen en jongeren gaan hun en onze toekomst vormgeven. Daarbij krijgen zij belangrijke uitdagingen voorgeschoteld terwijl zij nu geen directe stem hebben in besluiten die over hen gaan. Ook zien wij de druk die jongeren ervaren om goed te presteren in ons onderwijssysteem. Ook hebben we oog voor hiaten die de jeugdzorg kan hebben. Er staat veel druk op jongeren om een voorspoedige pad in onze samenleving te ontwikkelen. En niet alle kinderen krijgen dezelfde kansen.

Daarom zetten we ons specifiek in voor de jeugd en jongeren. We gaan actief gebruik maken van hun talenten en ideeën en hen bij de lokale democratie betrekken. Zo horen we hun stem en wegen die mee in de keuzes die over hun toekomst gaan. Twee wethouders gaan er samen met gemeentelijke partners alles aan doen om kinderen en jongeren (tot 23 jaar) te ondersteunen en te faciliteren. We beginnen met oprechte interesse en verdieping in elkaar. Voor het inrichten van jeugdbeleid zijn onze uitgangspunten: samen leren en plezier maken, inclusiviteit waarborgen, weerbaarheid ontwikkelen en creativiteit stimuleren.

We gaan aan de slag met jongeren en hun ouders en verzorgers. Daarnaast ook met het Centrum voor Jeugd en Gezin, de scholen, de sport- en jeugdverenigingen, partners uit de jeugdzorg en de culturele sector. In overleg met de schoolbesturen starten we met een online platform met en voor jongeren. Dit is een eerste stap om jongeren meer mogelijkheden te geven om hun stem te laten horen en mee te praten en te denken over besluiten die voor hun toekomst van belang zijn.

Herijking Jeugdpreventie-akkoord

Het huidige jeugdpreventie-akkoord loopt af in 2024. Bij de herijking van dit akkoord verenigen we de verschillende beleidslijnen voor jeugd en jongeren en ontwikkelen we dit met jongeren door tot een Jeugdakkoord. Hiertoe

- overleggen we met onze jongeren hoe we hen het beste kunnen bereiken en raadplegen voor input;
- krijgen we de behoeften en prioriteiten voor jongeren en jongvolwassenen helder;
- ontmoeten we jongeren structureel en bouwen we met en voor hen een digitaal platform om bovenstaande te faciliteren;
- nemen we hun ambities en acties mee om in 2024 een 'Jeugdakkoord Heemstede' vast te stellen.

Voor het Heemsteeds Jeugdakkoord spreken we met jongeren en partners over

- uitdagende buitenverblijven en speelplaatsen voor jonge en oudere kinderen;
- goede, toegankelijke sportvoorzieningen zodat iedereen met plezier kan sporten;
- passende en veilige naschoolse opvang, die aansluit bij de basisschool;
- diverse culturele programma's en ontwikkelmogelijkheden voor kinderen en jongeren.

We verbeteren waar nodig de toegang tot laagdrempelige zorg en ondersteuning dichtbij huis, scholen, het Centrum voor Jeugd en Gezin of de huisarts. Hiertoe

- overleggen we met scholen over samenwerking om te leren over preventie, actief burgerschap, lokale democratie en inclusie;
- een betere ondersteuning van onderwijs- en jeugdzorgprofessionals door de gemeente.

Huisvesting Primair Onderwijs

De schoolgebouwen in Heemstede zijn dringend aan vernieuwing toe. Want goede en duurzame onderwijshuisvesting is cruciaal voor goed onderwijs. De schoolgebouwen zijn niet klaar voor de energietransitie, hebben gebrekkige ventilatie en voorzieningen en ook past de ruimte vaak niet meer bij de onderwijsvormen van vandaag. Daarom is Heemstede gestart met het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) dat meerdere decennia gaat beslaan. Dit plan is gezamenlijk met alle schoolbesturen opgesteld en zij steunen het eindresultaat. Hiertoe

- zetten we ons maximaal in om de doelstelling, zoals gedefinieerd in het Raadsbesluit IHP 2019 - 2039 te halen met daarin:
  - een plan en aanvang van de nieuwbouw voor de Nicolaas Beetschool;
  - uitgevoerde aanpassingen van de Evenaar/Ark;
  - uitgevoerde renovatie van de Crayenesterschool;
  - begonnen met de aanpak van de Bronstee Mavo t.b.v. Jacobaschool.
- bespreken we met de scholen welke ondersteuning er nodig is om de afgesproken duurzaamheidsambities te halen;
- overleggen en communiceren we in samenwerking met schoolbesturen, actief met ouders over de besluiten, acties en resultaten binnen het IHP.

VVD Ruimte & Wonen, Verkeer & Mobiliteit, Cultuur & Erfgoed Eveline Stam	D66 Energie & Klimaat, Duurzame Mobiliteit & Vastgoed, Jeugd Anneke Grummel	CDA Financiën & Lokale Economie Zorg & Welzijn, Dienstverlening Arianne de Wit - van der Linden	PvdA Werk & Inkomen, Onderwijs & Sport, Inclusieve Samenleving & Jeugd Sam Meerhoff
<p>Ruimtelijke Ordening</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Passend Wonen ■ Omgevingswet ■ Milieutaken <p>Verkeer & Mobiliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Wegcategoriseringsplan ■ Regionale Mobiliteit <p>Beheer Openbare Ruimte</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Onderhoud Wegen & Bruggen ■ Ecologie & Natuurbeheer <p>Cultuur Erfgoed & Kunst</p>	<p>Energie & Klimaat</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Energietransitie ■ Circulair (afval) <p>Beheer Openbare Ruimte</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Klimaatadaptatie ■ Laadpalen <p>Gemeentelijk Vastgoed</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Verduurzaming Strat. Vastgoed ■ Huisvesting Scholen <p>Jeugd</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Jeugdprogramma's & Spelen <p>Lokale Democratie</p>	<p>Financiën & Belastingen</p> <p>Deelnemingen</p> <p>Lokale Economie</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Evenementen ■ Recreatie <p>Zorg & Welzijn (ex. Jeugdzorg)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Volksgezondheid & WMO ■ Beschermd Wonen <p>Dienstverlening</p> <p>Bedrijfsvoering</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Personeel & Organisatie ■ Inkoop 	<p>Werk & Inkomen</p> <p>Zorg & Welzijn</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Jeugdzorg ■ Preventie & Plein 1 <p>Onderwijs & Sport</p> <p>Inclusieve Samenleving</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Vluchtelingenhuysvesting ■ Inburgering ■ Jeugd en Lokale Jeugd Democratie <p>Bedrijfsvoering</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Informatievoorziening & ICT ■ Communicatie